

BLÅFALL AS

Vår dato: 18.09.2025

Vår ref.: 202213597-21 Oppgis ved henvendelse

Deres ref.:

Saksbehandler: Kari Tønset
Guttvik, kagu@nve.no

Leneselva kraftverk - Leneselva - Søavassdraget - Heim kommune - Trøndelag - godkjenning av detaljplan for miljø og landskap

Vi viser til deres søknad om godkjenning av detaljplan for miljø og landskap for Leneselva kraftverk (vedlegg).

Vedtak

NVE godkjenner fremlagte detaljplan for miljø og landskap av 27.05.25 for bygging av Leneselva kraftverk i Leneselva i Søavassdraget, Heim kommune. Godkjenningen av detaljplan for miljø og landskap gis på følgende vilkår:

- Dere skal orientere oss om dato for oppstart av anleggsarbeidet senest 7 dager før planlagt start.
- Vi skal orienteres ved viktige eller kritiske faser i anleggsarbeidet (hendelser som f.eks. kan føre til avvik fra detaljplanen).
- Det må legges fram dokumentasjon på at omløpsventilen fungerer etter hensikten før anlegget kan settes i drift
- Etterundersøkelser skal dokumentere vandringsløsningens funksjon i opp- og nedvandring for ål.
- Det skal utarbeides en sluttrapport for miljø og landskap som sendes NVE innen ett år etter idriftsettelse. Rapporten skal dokumentere at anlegget er bygget i samsvar med konsesjon, godkjent detaljplan og forutsetninger/endringer som er godkjent i løpet av byggeprosessen. [Link til mal](#).
- Senest 1 måned etter idriftsettelse av kraftverket skal dere sende inn melding om dette til oss på skjema som ligger på vår hjemmeside (<https://www.nve.no/om-nve/skjema-og-rapporteringsordninger/>).

Detaljplan for miljø og landskap må være i samsvar med vilkår og forutsetninger som fremgår av konsesjonen av 18.05.2017, jf. Energidepartementet (tidligere Olje- og

energidepartementet) sitt vedtak av 23.01.2017. NVE kan kreve ytterligere detaljering for alle deler av tiltaket. Slike planer skal godkjennes av oss før arbeidet settes i gang.

Godkjenningen har hjemmel i konsesjonen datert 18.05.2017 post nr 4 og 10.

Tilsyn

NVE kan følge opp anlegget med inspeksjon. Anlegget er både for planlegging, bygging og senere drift underlagt bestemmelser om internkontroll etter forskrift om internkontroll etter vassdragslovgivningen (FOR 2011-10-28 nr. 1058 IK-vassdrag). Ved tilsyn på anlegget vil NVE kontrollere at internkontroll etter denne forskrift er etablert.

Vår behandling av søknaden

Detaljplanen

Detaljplanen tar høyde for krav i konsesjonen, som også er presisert i avgjørelsen fra departementet, om at vannføringen på *hele* anadrom strekning nedstrøms kraftverket ikke skal reduseres på grunn av kraftverksdriften, slik at det kan skade fisk. Utløpskanalen skal legges slik at vannet føres tilbake til elva på et høyere nivå en nåværende høyde/terskel i øverste kulp på anadrom strekning. Fosselandskapet må ikke bli vesentlig endret som følge av anlegget. Dette krever særskilt god planlegging og gjennomføring i byggefasen. Synlig merking i terrenget anbefales. Fysisk inngrep som tilførsel eller uttak av masser i kulpen skal unngås til enhver tid, slik at naturlig bunnsubstrat består gjennom anleggstida. Inntaket og øvrig teknisk innretning skal utformes slik at ikke gassovermetning i utløpsvannet kan oppstå som følge av kraftverksdriften.

Det skal bygges en omløpsventil med kapasitet på minimum 50 % av maksimal slukeevne jf. merknader til post 1. Det skal bygges fiskevandringssløsning for ål opp og ned forbi inntaksdammen. NORCE LFI har laget planene for å sikre fri opp- og nedvandring av ål forbi inntaksdammen. Tiltaket for oppvandring er en utsparring med en vannfylt ru U-formet renne som sikrer at den ikke faller tørt, og at ålen kan komme opp på varierte vannføringer. Ved flomvannføring vil ålen kunne

bruke elvebredden for oppvandring. For nedvandring er det prosjektert Tyroler rist med 9 mm lysåpning som leder ålen i en vannfylt kulp på nedsiden av dammen.

Det må legges fram dokumentasjon til NVEs miljøtilsyn på at omløpsventilen fungerer etter hensikten før anlegget kan settes i drift.

Etterundersøkelser skal dokumentere fiskevandringssløsningens funksjon. Dimensjonene på inntaksdammen er endret noe siden første høring, som en følge av prosjektering av fiskevandringssløsningen og særskilt hensynet til ål. Det er ikke planlagt noe deponi av overskuddsmasser, annet enn at masser skal plasseres lokalt langs rørgatetraséen.

Framdriftsplanen er oppdatert per 15.09.2025. Planlagt byggestart er 4. kvartal 2025, med oppstart og ferdigstilling i løpet av første halvår 2027.

Detaljplanen er tilgjengelig på NVEs nettsider: www.nve.no/5628/V.

Høringsuttalelser

Detaljplan for miljø og landskap ble første gang sendt på høring 10.11.2022. Kommunen påpekte i høringen behovet for avklaringer av flere tema knyttet til drikkevann og forurensing, dyrka mark, skog og hensyn til myr. Disse spørsmålene ble fulgt opp i dispensasjonsbehandlingen etter plan og bygningsloven. Detaljplanen ble også oppdatert (27.05.2025) og sendt på ny begrenset høring (30.05.2025).

Det har ikke kommet høringsinnspill i denne høringsrunden. Høringsinnspill fra forrige høring er behandlet i arbeidet med oppdatert detaljplan, og i første dispensasjonsvedtak fra plan- og bygningsloven 22.11.2023 (inkl. klagebehandling). Heim kommune har i endelig dispensasjon etter plan- og bygningsloven (15.02.2024) blant annet satt vilkår om tiltak for å hindre forurensning til Rovatnet (drikkevannkilde). Konesjonæren har tatt forebyggende tiltak med i utbyggingsplanen.

Rørgata blir lagt i en trasé som opprinnelig skissert i konsesjonssøknad hele veien ned til kraftstasjonen. Rørtraséen har middels til lav helning, og den er relativt lite kupert. Kommunen har vært opptatt av hensynet til myr i framføring av rørgaten. I tillegg har kommunen satt krav til konsesjonæren om matjordplan for omdisponering av jordbruksareal, og skjøtselstiltak for skog i områder berørt av rørgatetraseen. Kommunen presiserer også at kantvegetasjon langs vassdraget må beskyttes i mulig grad der inngrep kommer.

Vurderinger av høringsinnspill

NVE forutsetter at vilkår i dispensasjonen fra Heim kommune ivaretas av konsesjonær, - slik som å hindre skadelige utslipp i vassdraget, både av sedimenter, forurensninger og fremmede organismer til land og vann (vask/desinfiseringskrav på maskiner i bruk), - opprettholde badeplassen nedstrøms kraftverket og adkomsten til denne etter at anlegget er ferdig. Det må tilstrebes å opprettholde myra ved sidene av rørtraseen så langt som mulig, slik at denne ikke dreneres ut. NVE legg til grunn at kommunen selv følger opp vilkår satt i dispensasjonsvedtaket.

Konsesjonæren sier de skal imøtekomme dette ved å kartlegge vannstrømmen i myra før anleggsarbeidet starter, begrense inngrepet til et minimum, ta vare på og legge tilbake torva og gjennomføre nødvendige avbøtende tiltak (ulike metoder for tetting etter behov). Topplaget med vekstmasser skal legges til siden og dette blir lagt jevnt tilbake rundt røret. Rørgata skal ikke framstå som en forhøyet rygg/pølse langs vassdragslandskapet når den er ferdig. Terrenget skal framstå naturlig, med unntak av at det ikke kan tilplantes med trær over røret (krav i damsikkerhetsforskriften FOR-2009-23-28 nr. 1600).

Arealbruksplanen viser at inngrep ikke skal komme i kantvegetasjonen langs Leneselva med unntak av ved inntaksdammen, kraftstasjonen/utløpet og ved bekkekryssinger. Vi minner om at fjerning av kantvegetasjon på andre arealer enn ved selve inntakskonstruksjonen (som omfattes av unntaket i vannressursloven § 11), må søkes Statsforvalteren.

Vurdering av flom og skredfare

Konsesjonæren skriver at det er tatt hensyn til at installasjonene skal håndtere 200-års flom. Ved byggingsarbeid direkte i elva blir det tatt spesielle hensyn for å forhindre flomskader.

Skredfare er ikke vurdert spesifikt i konsesjonsprosessen. Selve kraftverket og den nederste delen av rørgata ligger innenfor ei sone hvor det kan være mulighet for marin leire. Det er vurdert fra utbygger at det ikke forventes å være utfordringer med skredfare. Det vises til at stasjonsområdet ligger på fjell. NVE forventer at det gjøres nødvendige risiko-konsekvensvurderinger knyttet til hele anleggsområdet, og at eventuelle grunnundersøkelser gjøres om nødvending.

Vurderinger etter naturmangfoldloven

Alle myndighetsinstanser som forvalter natur, eller som fattet beslutninger som har virkninger for naturen, plikter etter naturmangfoldloven § 7 å vurdere planlagte tiltak opp mot naturmangfoldlovens relevante bestemmelser.

Saken har vært opplyst gjennom konsesjonsbehandling og i denne prosessen har naturmangfoldloven kapittel II blitt vurdert. Vurderingene etter naturmangfoldloven som ligger til grunn for konsesjonen er tilstrekkelig konkrete, oppdaterte og dekkende for godkjenningen av detaljplanen. NVE har derfor ikke foretatt nye vurderinger av tiltaket som helhet etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 og viser til vurderingene som er gjort i konsesjonsprosessen.

Naturbase og artskart er sjekket på nytt 22.08.2025. Det er ikke nye vesentlige data, men kartinnsynet i naturbase, kartlag anadrom strekning, viser lengre utstrekning av sonen enn det som lå til grunn på konsesjonstidspunkt. Statsforvalter og Miljødirektoratet bekrefter at lakseførende strekning er den samme som på konsesjonstidspunkt (nyeste markering har feil).

Vurdering av arrangement for minstevannføring, krav om skilting og merking

Metoden dere har beskrevet for slipp- og dokumentasjon av minstevassføring oppfyller kravene i post 1 i konsesjonen. Dette er avhengig av at dere installerer og drifter utstyret riktig.

Vi setter krav til anleggets funksjon og godkjenner prinsippene for målemetode og slippløsning, men ikke valg av utstyr eller leverandør. Derfor må dere kunne dokumentere skriftlig for oss, at dere har kalibrert og kontrollmålt utstyret. For slipp av minstevannføring som måles direkte ved vanngjennomstrømming i rør er det spesielt viktig å påse at forutsetningene for at måleutstyret gir riktige verdier er oppfylt. Dette gjelder spesielt krav om rettstrekning på rør, fylt vannrør og laminær vannstrøm.

Dersom det viser seg at godkjent arrangement for slipp og dokumentasjon av minstevannføring, omløpsventil og terskler ikke oppfyller krav som er satt i vassdragskonsesjonen, kan vi kreve ombygging, jf. vannressursloven § 59.

Allmennheten skal kunne kontrollere at pålagt minstevannføring er oppfylt. Detaljplanen beskriver skilting i tråd med [NVE veileder 3/2020 «Slipp, måling og dokumentasjon av minstevannføring»](#).

Forhold som dere må avklare før arbeidet kan starte

Plan- og bygningsloven

Tiltaket har fått dispensasjon fra gjeldende arealplan, og er dermed i samsvar med kommuneplanen sin arealdel om vilkår følges. Arealplanens bestemmelser gjelder selv om tiltaket har fått konsesjon, og dermed er unntatt fra byggesaksbehandling etter plan- og bygningsloven, jf. forskrift om byggesak (FOR 2010-03-26-488 - byggesaksforskriften) § 4-3 første ledd.

Dere må og sørge for at tiltaket blir gjennomført i samsvar med plan- og bygningsloven og tilhørende forskrifter. Dette gjelder særlig reglene i plan- og bygningsloven om tekniske krav (§ 29-5), og krav til produkt til byggverk (§ 29-7) med tilhørende deler av byggeteknisk forskrift. Disse gjelder så langt de passer for tiltaket.

Damsikkerhetsforskriften

Med hjemmel i forskrift om sikkerhet ved vassdragsanlegg (damsikkerhetsforskriften) § 4-1, er dam og vannvei for Leneselva kraftverk satt til konsekvensklasse 0 (15.12.2022).

Naturforekomster, landskapsområder og kulturminner

Vi minner om post 3 om konsesjonærens ansvar ved anlegg/drift og post 6 om kulturminner som konsesjonæren må følge opp i forkant av og under anleggsperioden.

Privatrettslige rettigheter

Vi gjør oppmerksom på at konsesjonæren må sørge for å skaffe seg nødvendige privatrettslige rettigheter for utbygging og drift av anlegget.

Nødvendige tillatelser etter annet lovverk

Før anleggsarbeidet starter må konsesjonæren innhente nødvendige tillatelser etter annet lovverk.

Det skal sendes inn dokumentasjon til Heim kommune når anlegget er ferdig bygd

Når anlegget er ferdig bygd, skal dere sende kartdata i egnet format med alle fysiske anlegg til Heim kommune, slik at kartdata kan gjøres tilgjengelige på en enkel måte, jf. byggesaksforskriften § 4-3 fjerde ledd.

Klageadgang

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side.

Med hilsen

Mari Hegg Gundersen
seksjonssjef

Randi Holme
fagleder

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Orientering om rett til å klage

Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er 3 uker fra den dagen vedtaket kom frem til deg. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.
Hva skal med i klagen?	Klagen bør være skriftlig. I klagen må du: • Skrive hvilket vedtak du klager på. • Skrive hvilket resultat du ønsker. • Opplyse om du klager innenfor fristen. • Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.
Vilkår for å gå til domstolene	Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av ED som overordnet forvaltningsorgan. Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.
Sakskostnader	Dersom NVE eller ED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.
Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Energidepartementet (ED), men sende den til NVE. NVEs -epostadresse er nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til ED.

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.

Mottakerliste:

BLÅFALL AS

Kopimottakerliste:

MILJØDIREKTORATET

Trøndelag fylkeskommune

STATSFORVALTEREN I TRØNDELAG

HEIM KOMMUNE